

bis frågor Alireza Afshari på Stadsbiblioteket

Det går väl knappast att bli annat än nedslagen över nyheten att Kronobergshäktets bibliotek skall stänga ner. Både BBL och LO-tidningen vittnar om vilken betydelse detta bibliotek har haft för de intagna på häktet. Biblioteket, som har haft en omvittnat framgångsrik verksamhet under två decennier, skall klara sig på 40.000 kronor i anslag till årets slut.

Jag ställde några frågor om biblioteket till Alireza Afshari, chef för den uppsökande verksamheten på Stockholm Stadsbibliotek, för att höra vad han har att berätta om bibliotekets framtid.

Varför sker detta?

I höst påbörjar Häktet Kronoberg en ROT-renovering av sina befintliga lokaler. Konsekvenserna härav är neddragningar av antalet klienter och därmed en minskad efterfrågan av bibliotekstjänster.

Vad kommer hända med biblioteket i Kronobergshäktet nu?

Enligt den muntliga överenskommelsen mellan Stockholms stadsbibliotek, handläggaren från Regionkontoret och häktet avtalat i december 2010 ska Stockholms stadsbibliotek leverera biblioteksverksamhet i full skala fram till juli 2011. För närvarande finns 300 platser, utav 30 arrestplatser, på häktet. Efter 1 juli har vi i princip ingen verksamhet på häktet. Förhoppningsvis skriver vi avtal med 0,4 eller i bästa fall 0,5 tjänst efter årsskiftet. För närvarande är biblioteket bemannat med 1,32 tjänst. För att hålla kontinuiteten under resten av året, dvs. efter 1 juli, har jag lovat Kronoberghäktet att under övergångsperioden hjälpa till med:

1) köpa in böcker på arabiska och ryska för ca 20 tkr (pengar finns kvar från årets budget)

2) skicka en del av pocketböckerna som vi får tillbaka från arbetsplatsutlåning till häktet

Allt annat som vi inte köpt in med Kriminalvårdens medel skickas tillbaka till Stockholms stadsbibliotek. Det som är sorgligt är att utländska böcker, där största behovet finns, skickas tillbaka.

Jag och chefen på Kronoberg har hela tiden försökt att rädda biblioteket. Ett misslyckat försök, tyvärr!

Vi fortsätter samtala om biblioteksverksamhet och eventuellt ett nytt avtal i höst.

Vad har biblioteket och dess personal har betydelse för de inlagda?

Personalens betydelse är ovärderlig. Det behövs åratals arbete inom kriminalvården, god bokkännedom, hög social kompetens mm för att arbeta professionellt på bibliotek inom kriminalvården. Jag har praktiserat själv på häktesbibliotek och sett hur stora och på ytan tuffa grabbar väntar med spänning bakom galler och bom på bokvagnen och bibliotekarien för att låna eller beställa medier. Det finns ingen verksamhet inom biblioteksvärlden som är så tacksam och som kan konkurrera med biblioteksverksamhet inom kriminalvården. Jag befarar att självmordsbenägna och språklösa klienter gör dumma saker för att skada sig själva när de inte har någon bok eller andra medier för att åtminstone fördriva tiden eller låta tankarna ta andra vägar.

Vad är kriminalvårdens riktlinjer angående bibliotek?

Det finns bara rekommendationer.

Kan du se någon lösning eller önskvärd utveckling?

Önskvärd utveckling är att ha bemannade bibliotek på alla häkten. Det är stor skillnad mellan ett häkte och ett fängelse. I ett häkte kan den intagne vara inlåst nästan dygnet runt och i månader innan han får sin dom. I ett fängelse har man andra möjligheter för att kommunicera med omvärlden.

Jag ser tyvärr ingen lösning, bollen ligger hos kriminalvården. Min förhoppning är att kriminalvården satsar lika mycket på den mjuka delen av sin verksamhet, dvs VÅRDEN, som på den hårda delen, dvs SÄKERHETEN. Ett välfungerande bibliotek ökar säkerheten, minskar arbetsbördan för personalen och skapar förhoppningsvis en bättre värld för oss alla!

Tobias Willstedt frågade



Med 30.000 lån per år stänger!

bis frågar Maggi Stenström på Kronobergshäktets bibliotek



Vill du berätta kort om dina arbetsuppgifter på biblioteket?

Vi är 2 bibliotekarier, 1,3 tjänst. De intagna får av säkerhetsskäl inte besöka biblioteket. Vi besöker dem med bokvagn 1 gång i veckan. Då försöker vi ha med så mycket som möjligt av intresse. Nya böcker, verklighetsskildringar, spännande, lättläst, filosofi, historia, poesi m.m. Ena sidan av bokvagnen fylls med böcker på olika språk. Vi har över 30 olika språk på biblioteket som vi lånar från internationella biblioteket. Regelbundet byter vi dessa depositioner för att ha nytt att erbjuda. De intagna sitter ofta länge isolerade. Många förstår varken svenska eller engelska. Av det skälet har vi dessutom tidskrifter på många olika språk. Vi skickar och hämtar böcker från stadsbiblioteket 2 ggr i veckan. Ca 30 000 utlån har vi på ett år. Häktet har 300 platser och ca 8 000 personer passerar här på ett år.

Vad har biblioteket och dess personal för betydelse för de intagna? Några särskilt minnesvärda händelser?

För många är biblioteket det viktigaste som händer under veckan. Utan böcker och tidskrifter återstår tv-tittande. Det är många som tröttnar på det sällskapet efter några veckor. Ryssar, lithauer, araber har svårt att förstå vad som sägs på Tvn. Bibliotekarierna är viktiga personer. Vi kommer utifrån, har inga uniformer, låser inte in, lyssnar på vad dom har att säga eller önska sig. En liten gnutta av deras människovärde kanske upprätthålls.

Kan du se någon lösning på situationen, eller önskvärd utveckling?

Önskvärd utveckling är att kriminalvården lagstadgar att de intagna ska ha samma rättigheter som andra till information, förströelse, inhämta kunskaper, utvecklas och växa som människor. Nu finns det bara föreskrifter om allt detta. Det står varje kriminalvårdschef fritt att ta bort biblioteksverksamheten när det råder brist på pengar.

Vad tänker du om bibliotekens uppsökande verksamhet i allmänhet och häktesbibliotek i synnerhet, i ett längre framtida perspektiv?

Tyvärr ser det mörkt ut runtomkring. Den uppsökande verksamhet som vi bedrev på 70-talet och framåt anses inte längre som en samhällsekonomisk vinst. Vi ville att alla skulle ha tillgång till kultur, kunskap, information m.m. oavsett vilken bakgrund du hade. Nu känns det mera som om att kan du inte betala ska du inte heller få något. Allt räknas i pengar.

Även inom biblioteken tänker man nog så. Många av de häktade har faktiskt inte kommit i kontakt vare sig med bibliotek eller böcker. Vi kan se att många känner sig stolta och växer en smula när dom fått möjligheten att läsa och att dom faktiskt klarar av det!

Johanna Dalmalm frågade